HOLEKALENDEREN 2011

KVINNEFORENINGER I HOLE

Det vakte begeistring da Gudbrand Ellefsen framførte KVINNEFORENINGSVISA på en av idrettslaget Holeværingens revyer en gang i 1950-åra. Han var utkledd som dame og var opptatt med strikketøyet sitt – som de fleste kvinner på den tida. Mange «nyheter» ble servert, og hvert vers slutta med «Vi veit alt som foregår i kvinneforeningen vår». Det var ikke helt pent å gi et slikt bilde av kvinneforeningene. Faktum er at i tillegg til å dekke et sosialt behov for mange kvinner, hadde foreningene ulike målsettinger som bare må beundres i dag. For mange kvinner ble aktiv deltaking i en forening første steget mot aktiv deltaking og ansvar i samfunnet generelt.

Bønsnes kvinneforening samlet på Hundstad skole ca. 1900. I bakgrunnen Søhol-gårder.
1. rekke: Jørgine Stubberud (4), Dorthea Fjeld (5), Anne Fjeldstad (7). 2. rekke: Louise Søhol (1), Karen Fjeld (3), Marthe Marie Sørensen (5), Mathea Leine (9). 3. rekke: Gunvor Fjeldstad (1), Karen Fjeld (2), Bergitte Tveiten (4), Johan Frøhaug (8) og pastor Møller (9). *Kilde: Hole i bilder 1850-1950. Utgitt ved Bygdebokkomiteen 1981, s. 99.*

Tekst til bilde: Se kalenderens bakside.

Foreningslivet blomstrer

skriver Gunnar Tveiten i Holes første bygdebok fra 1914, og videre s. 372:

> Der er en hel række foreninger, som hver for sig arbeider for store og samfundsgavnlige formaal. Det er saaledes flere foreninger, som arbeider for den ydre og indre mission og for sjømandsmissionen og for syke- og fattigpleien. Unge kvinders forening i østre Hole arbeider for den smukke opgave at hjælpe trængende i bygden.

Etter hvert blei det flere foreninger med gode formål. I 1930-åra hadde både Sanitetsforeningen, Blindeforeningen, Hjemmesykepleien og ulike misjonsforeninger kommet i stand. Det er sørgelig lite å finne om dette i historiebøker. Hole historielag ønsker derfor med denne kalenderen å sette søkelyset på kvinneforeningene, for de er også en del av vår kulturarv som det er viktig å ta vare på.

UTGITT AV HOLE HISTORIELAG

Fjeld Kvindeforening

Augusta og Gulbrand Fjeld på Nordigarden Fjeld på Røyse dreiv søndagsskole på gården sin fra tidlig på 1900-tallet. I den anledning fikk de kjøpt et orgel som fortsatt står i Nordigarden. Søndagsskolen var trolig forløper for Fjeld Kvindeforening som eksisterte fram til 1980-tallet.

Augusta Fjeld (1857-1942) var i en årrekke for-mann i kvinneforeningen.

Fjeld Kvindeforening har møte hos Maja Ruud i 1973.
Sittende foran fra venstre: Beda Ruud og Therese Hundstad. Stående bak fra venstre: Lina Hammersbøen, Martha Orvik, Ninni Eriksen, Margrete Eriksen, Gudrun Fjeld, ukjent, Maja Ruud og Margit Fjeldstad. I bakgrunnen Nordigarden Fjeld.
Fortalt av Inger Lovise Ruud, Røyse, som også har lånt oss bilder.

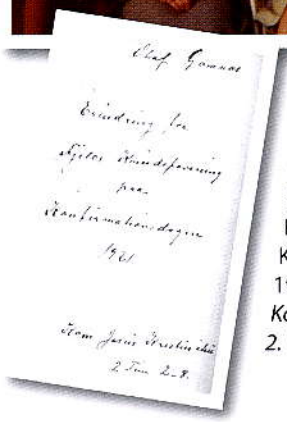

Bibel med spesiell konfirmasjonshilsen:
Til Olaf Gomnæs.
Erindring fra Fjelds Kvindeforening paa Konfirmationsdagen 1921.
Kom Jesus Kristus ihu.
2. Tim. 2-8

Stadum Misjonsforening samlet til møte på 1970-tallet.
Sittende foran fra venstre: Sigrid Raaen, Margit Fjeldstad og Maggi Jørgensen.
Stående bak fra venstre: Haldis Nyhus, Evelyn Hafnor, Martha Hafnor, Elise Frøshaug, Astrid Fjeldstad, Unni Berge og Randi Raaen.

Stadum Misjonsforening

I 1935 fikk Maggi Jørgensen, som da var lærerkone ved Stadum skole, et "kall" til å samle de som bodde i nærheten og danne en misjonsforening. Og en livskraftig misjonsforening ble det. I 1996 og over 60 år etter stiftelsen, forteller Maggi Jørgensen i et intervju i Hole Menighetsblad at «hun selv har vært formann mesteparten av tiden».

Møtene ble holdt én gang i måneden, og det var bibellesning og sang samt en god kaffe-pause. Noen ganger hadde de predikanter eller misjonærer på besøk, og da fikk de høre om livet på misjonsmarken. På møtene var det utlodning, og overskuddet ble sendt til Det Norske Misjonsselskap. Seinere ble utlodningen erstattet med kollekt.

Fortalt av Solveig Sanner, Røyse, som også har lånt oss bildet.

Januar 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
52						1	2
1	3	● 4	5	6	7	8	9
2	10	11	◐ 12	13	14	15	16
3	17	18	○ 19	20	21	22	23
4	24	25	◑ 26	27	28	29	30
5	31						

1.: 1. Nyttårsdag

Sollihøgda Misjonsforening

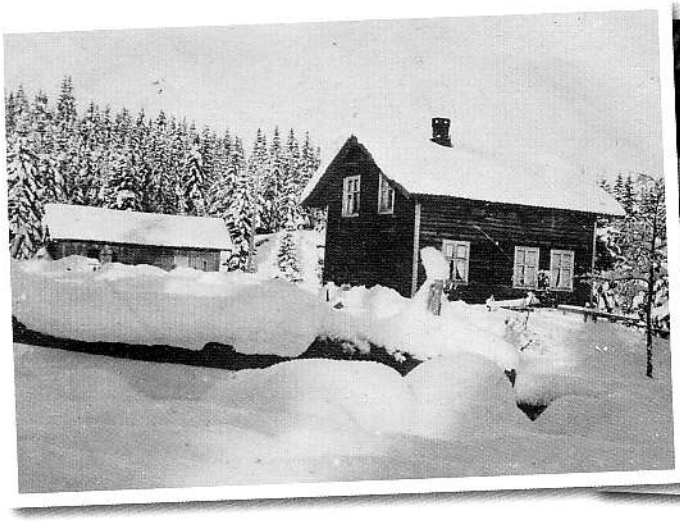

Stua i Solbakken på Sollihøgda som Martine og Hans Skaret fikk bygd ca. 1905. Seinere fikk de påbygd en veranda i sveitserstil, og i 28 år, 1915 – 1943, hadde de kafé her.

Martine Skaret (f. 1873) får høyet i hus i Solbakken en gang i 1920-åra.
Bildene er utlånt av Sigurd Berg, Sollihøgda.

Lærer Sigurd Berg (f. 1937), som vokste opp på gamleskolen på Sollihøgda, forteller:
Jeg husker fra jeg var veldig liten at Sollihøgda Misjonsforening hadde møter hjemme hos oss. Foreningen arbeidet for sjømannsmisjonen. Nesten alle kvinnene som bodde på Sollihøgda den gangen, 8–10 stykker, var med i foreningen. Bestemor Martine Skaret var formann i mange år, og seinere kan jeg huske at mor, Synnøve Berg, også var formann noen år. Møtene ble holdt én gang i måneden hjemme hos medlemmene. På møtene strikket de mens praten gikk om løst og fast, og så var det utlodning der overskuddet gikk til misjonen. Én gang i året like før jul hadde de basar der jeg tror mye av det de strikket på møtene ble loddet ut. Basaren var enten på skolen eller i kapellet. Jeg tror foreningen eksisterte til i 1960-åra da noen av de eldste falt fra.

Sollihøgda syforening har en annonse i Ringerikes Blad mars 1934, og der inviterer de til 10-årsjubileum i Sollihøgda kapell. Knut Werswick skal holde tale over emnet «Fra menneske til soldat». Det er alt vi vet om denne syforeningen.

Februar 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
5		1	2	● 3	4	5	6
6	7	8	9	10	◐ 11	12	13
7	14	15	16	17	○ 18	19	20
8	21	22	23	24	◑ 25	26	27
9	28						

Nes Missionsforening

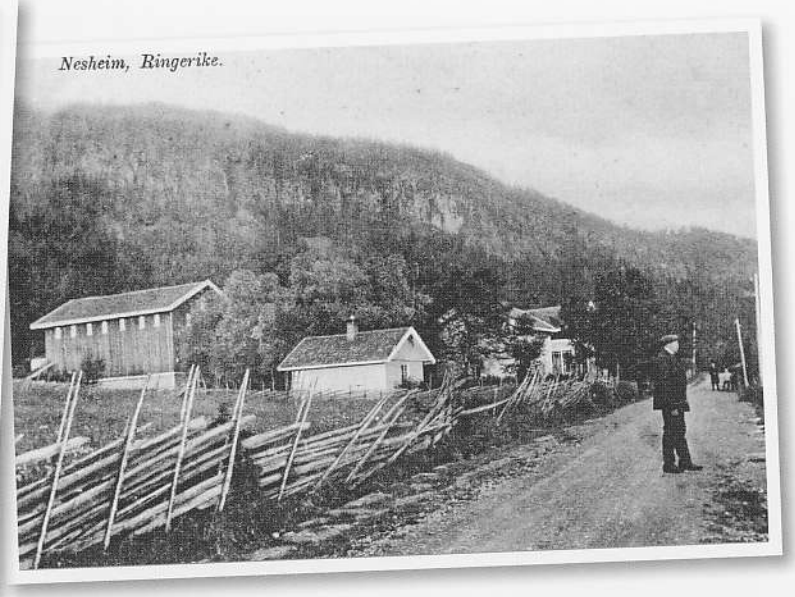

Familien i Nesheim rundt 1915. Det var her Nes Missionsforening ble startet rundt 10 år før, og flere av personene på bildet var aktive i foreningen. Sittende på trappen fra venstre: Anders O. Næss, Per A. Næss og Kari Thon Næss. Stående bak fra venstre: Ole A. Næss, Kari Ambjørg Næss og Hild Odlaug Næss.

Nesheim på postkort rundt 1905 med hovedbygning fra rundt 1900 der mange av misjonsforeningens møter ble holdt

Nes Missionsforening ble stiftet rundt 1905, og lærer Anders O. Næss (1856-1921) var en av initiativtagerne og foreningens første formann. Medlemmer var ellers kvinner som bodde i nabolaget. Lærer Næss var en religiøs mann, og hver søndag holdt han andakt i hjemmet. Aksel Ultvedt (1887-1968) fra Øverjordet i Kroksund og Hans Yngvar Orvik fra Solbakken på Vik var ofte med på møtene. De holdt andakt, og trolig tok de også hånd om overskuddet etter utlodningen og sørget for at pengene ble sendt til misjonen.

Etter hvert overtok kvinnene misjonsforeningen, Kari Næss (gift med Anders) og deres to døtre, Kari Ambjørg og Hild Odlaug, og deres svigerdatter, Margit Lien Næss. Misjonsforeningen skal ha eksistert til rundt 1950.

Det var møte én gang i måneden, og på møtene ble det lest fra Bibelen, de sang salmer og det var utlodning til inntekt for misjonen. Kaffe og smørbrød var også en fast del av programmet. Margits datter, Live, kan godt huske at det var stas når misjonsmøtene var hjemme hos dem, for da vanket det litt godt til barna også, som kokt egg med gaffelbiter på brødskiva.

Fortalt av Live Næss Bye, Utstranda.

Mars 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
9		1	2	3	● 4	5	6
10	7	8	9	10	11	12	◐ 13
11	14	15	16	17	18	○ 19	20
12	21	22	23	24	25	◑ 26	27
13	28	29	30	31			

27.: Sommertid

Sundvollen Arbeiderkvinnelag

Sundvollen Arbeiderkvinnelag samlet på møte hos Anna på Nordby gård i Åsa rundt 1960.
Tvillingsøsteren, Olga Ottersen, bodde i Sundvollen. Foran i profil sitter Astrid Sundøen. Tre damer som sitter på bakken: Lovise Hansen, Asta Johansen eller Margrethe Ruud (sitter litt bak), Hjørdis Halstensen og ei ukjent jente. Tre damer som sitter på stol: Olga Ottersen, Olga Steinseter, Laura Gulbrandsen. Bak står Ingeborg Ruud og Anna på Nordby.
Bildet er utlånt av Anne Lise Sundøen, Sundvollen.

Sundvollen Arbeiderkvinnelag var en kvinneforening som eksisterte på 1950- og 1960-tallet. Medlemmene besto av arbeiderkvinner som i hovedsak bodde i Sundvoll-området. Møtene ble holdt i hjemmene til medlemmene én gang i måneden. Det var en forening først og fremst til hygge og nytte.

Noen turer husker kvinnene spesielt godt, som da de i 1957 tok toget til Lillehammer og reiste med dampbåten Skibladner på Mjøsa. En annen gang var de på tur til Ringkollen.

Fortalt av Kari Sundøen og Hjørdis Halstensen, Sundvollen.

April 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
13					1	2	● 3
14	4	5	6	7	8	9	10
15	◐ 11	12	13	14	15	16	17
16	○ 18	19	20	21	22	23	24
17	◑ 25	26	27	28	29	30	

17.: Palmesøndag 20: Vårjevndøgn 21.: Skjærtorsdag 22.: Langfredag 24.: 1. Påskedag 25.: 2. Påskedag

SUNDVOLLEN KVINNEFORENING

Sundvollen kvinneforening samlet i hagen hos Astrid Fekjær rundt 1960. Fra venstre: fru Mathisen, Ruth Røsvik, Ingrid Skarnes, Elise Clementine Kiær, Martha Lyse, Karoline Berg, Hjørdis Hoddevik og Astrid Fekjær. Andre medlemmer var Ruth Helgestad og Astrid Langerud. *Bildet er utlånt av Astrid og Knut Berg, Sundvollen.*

Sundvollen kvinneforening startet trolig opp i 1930-årene, og Elise Kiær (1878-1975) i Benterud skal ha vært en av initiativtagerne og var i flere år foreningens formann. De arbeidet for Santalmisjonen. Møtene ble holdt i hjemmene til medlemmene, og på møtene kunne det være høytlesning fra misjonsbøker. I tillegg var det utlodning til inntekt for Santalmisjonen. Foreningen eksisterte til 1980-tallet. *Fortalt av Ellen Fekjær og Gerd Lohrviken.*

Mai 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
17							1
18	2	● 3	4	5	6	7	8
19	9	◐ 10	11	12	13	14	15
20	16	○ 17	18	19	20	21	22
21	23	◑ 24	25	26	27	28	29
22	30	31					

1.: Off. høytidsdag 17.: Grunnlovsdag

NYPEROSA

Nyperosa sitt 40-årsjubileum i 1998 feires på Ciro i Hønefoss. Sittende foran fra v: Marry Edvardsen (f. 1922), Olga Selte (f. 1919), Marie Halstensen (f. 1922) og Anna Halvorsrud (f. 1921). Stående bak fra v: Borghild Bråthen (f. 1923), Gerda Johannessen (f. 1924) og Ruth Fossum (f. 1934). Gunda Halvorsen (f. 1913) og Astrid Sønsteby (f. 1920) var ikke til stede.

Nyperosa syforening ble stiftet 5. mars 1958. Målsettingen var at kvinnene som bodde langs Selteveien i Steinsfjerdingen skulle møtes til hyggelig samvær. Alle kvinnene var med, dvs. 7 - 9 kvinner, og alle møtte på nesten alle møter som var fast på onsdager hver 2. eller 3. uke. På møtene strikket og broderte de, og så var det utlodning. Overskuddet ble spart opp og brukt til ulike hyggeturer. Første tur gikk med buss til Norefjell sommeren 1958. Etter hvert ble det mange turer, til glassverkene på Hadeland, Bråfarveværket på Modum og til utstillingen Form og Flora i Oslo med middag på Ekebergrestauranten - for å nevne noen turer.

Fra mange av møtene i Nyperosenes liv, dvs. i 41 år, er det ført detaljerte og morsomme referater, og artig er det å lese om hva de var opptatt av og pratet om på møtene. På et møte i 1958 snakket de om årets store museplage for deretter å ta for se de kongelige - «og da hadde vi felles kjente alle sammen. For vi kjente da Margaret og Peter og Sjeiken av Persia og den gamle og nye dronninga hans», står det humoristisk i referatet. Siste møte ble holdt 14. april 1999. «Syforeningen opløst!» står det i regnskapsboka.

Fortalt av «nyperosene» Borghild Bråthen og Ruth Fossum, som også har lånt oss bildet.

Juni 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
22			● 1	2	3	4	5
23	6	7	8	◐ 9	10	11	12
24	13	14	○ 15	16	17	18	19
25	20	21	22	◑ 23	24	25	26
26	27	28	29	30			

2.: Kristi himmelfartsdag 12.: 1. Pinsedag 13.: 2. Pinsedag 21.: Sommersolverv

Steinsfjerdingen Misjonsforening

Steinsfjerdingen Misjonsforening på tur til Selma Lagerlöfs hjem Mårbacka i Sverige rundt 1995. Fra venstre: sokneprest i Hole Stein Finstad, Gunvor Sollien, Haldis Refling Holland, Marie Birgitte Hoel, Ragnhild Bili, Vigdis Marstrander (nesten skjult) og Beate Moe Haugen. *Bildet er utlånt av Marie Birgitte Hoel, Kroksund.*

Steinsfjerdingen Misjonsforening arbeidet for og samlet inn penger til Det norske misjonsselskap. Én av initiativtagerne til foreningen skal ha vært Astrid Marstrander (1890-1976) som kom til Nordre Lore i 1928. Hun var foreningens formann i mange år. Første torsdag i måneden var fast møtedag, og møtene ble holdt i tur og orden hjemme hos medlemmene. Julemøtet var oftest hos Beate Moe Haugen, og da var det ekstra god servering og god stemning.

Saave Skaar var medlem i foreningen fra hun kom som ung kone til Midtre Sørum i 1961, og til foreningen gikk inn rundt midten på 1990-tallet. Saave forteller om sitt første møte tidlig på 1960-tallet. «Vi bruker å ta lodd for minst 5 kroner», ble hun fortalt. Gevinster kunne være små blomstervaser, hjemmesydde småduker, kokesjokolade osv. Saave Skaar og Gunvor Sollien delte i mange år på formanns- og kasserer-jobben.

Alle møter begynte med en sang (salme), deretter var det andakt (ved sognepresten eller innbudte misjonærer), eventuelt høytlesning fra misjonsblad (lærerinne Therese Hundstad leste ofte), kaffeservering med smørbrød og alltid kaker til slutt. Avslutning med salmesang.

Sokneprest Stein Finstad ble medlem rundt 1990 da Vigdis Marstrander spurte om han kunne holde andakt på noen møter. *Fortalt av Saave Skaar og Stein Finstad.*

Juli 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
26					● 1	2	3
27	4	5	6	7	◐ 8	9	10
28	11	12	13	14	○ 15	15	17
29	18	19	20	21	22	◑ 23	24
30	25	26	27	28	28	● 30	31

Vårbud Blindeforening

Vårbuds møte rundt 1950 hos Margrethe Gomnes i Birkely på Gomnes. Foran sitter barna Grethe f. 1945 og Asbjørn f. 1947.
1. rekke: Marie Sundland, Gunvor Bønsnes, Borghild Mikkelsen, Marie Lehne.
2. rekke: Vera Holm Hansen, Alma Kristoffersen, Olga Eriksen, Inger-Louise Åsbråten, Marie Løken.
3. rekke: Petra Høstad, Hilda Hundstad, Olga Gomnes.
4. rekke: Randi Dahlgren, Marie Gomnes, Karine Bønsnes, Martha Domholt, Hjørdis Thorsrud, Mathilde Ruud, Agnes Engebretsen eller Margrethe Gomnes, Maren Bråthen, Ingrid Gomnes, Margit Ruud, Sigrid Høstad (?), Martha Lehne, Martha Hurum, Esther Gomnæs.

Vårbud Blindeforening ble stifta i 1935, og blant de som var med fra starten kan nevnes Maren Bråten, Karen Thingelstad og Martha Hurum. Som navnet sier, var foreningens formål å arbeide for hjelp til blinde. Dette ble gjort ved å skaffe penger. Det var utlodning på vanlige medlemsmøter rundt om i hjemmene, der det også var høytlesning og hyggeprat over en kaffekopp. Litt ekstra stas var det med underholdnings- og utlodnings-møter på Stadum skole eller Hundstad skole. Men de største arrangementene var på Røysehall når det kom besøk fra Blindeforbundet. Det var kjente og blinde musikere som Erling Stordahl og Gunnar Engedahl, og det var trekkspilleren Anders Saus.

Formenn i foreningen har blant annet vært Agnes Engebretsen, Marie Løken og Irene Rui. Foreningen gikk inn på midten av 1990-tallet.

Tekst ved Inger Lise Engebretsen Berg, som også har lånt oss bildet.

August 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
31	1	2	3	4	5	◐ 6	7
32	8	9	10	11	12	○ 13	14
33	15	16	17	18	19	20	◑ 21
34	22	23	24	25	26	27	28
35	● 29	30	31				

HOLDFAST

Kvinneforeningen Holdfast blei starta i slutten av 1940-åra.
Her er kvinnene fotografert på 20-årsjubileet hjemme hos Esther Gomnæs rundt 1970.
Foran fra venstre: Ingeborg Helgeland, Inga Bergman, Martha Lehne og Esther Gomnæs. Bak fra venstre: Dagmar Gomnæs, Jorunn Solberg, Louise Åsbråten, Marie Lehne, Borghild Mikkelsen, Sigrid Olsen og Hjørdis Thorsrud. To av medlemmene, Martha Frøshaug (Åsbakken) og Mathilde Ruud (Pamperud), er alt borte.

På slutten av 1940-tallet bestemte noen av «kvinnfolka på Vestsida» at de ville starte en forening med bare hygge som mål. Mathilde Ruud i Pamperud foreslo navnet *Holdfast*, for det er en lokal betegnelse på åkervindel, og begrunnelsen var:

Den planta er både pen og nøysom.

Foreningen hadde møte omtrent en gang i måneden. Det var ingen formann, men pengene som kom inn ved utlodning ble tatt vare på av Borghild Mikkelsen. Pengene ble så brukt til en dagstur én gang i året. Bussjåfør Hans Bjørnstad kjørte da Holdfast-kvinnene med ektefeller til et sted de hadde bestilt middag. På bussen var det "livat" med kaffedoktor, sang og vitser, så en kan trygt si det var en annerledes forening. Men litt nytte gjorde foreningen. Til Røysehall sydde de koselige rutete duker og kjøpte inn kaffekjeler.

Det kom ikke nye medlemmer, så Holdfast opphørte etter hvert som de gamle medlemmene ble skrøpelige og døde. Foreningen eksisterte i 25-30 år. *Tekst: Vesla Fjeldstad, Røyse.*

September 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
35				1	2	3	◐ 4
36	5	6	7	8	9	10	11
37	○ 12	13	14	15	16	17	18
38	19	◑ 20	21	22	23	24	25
39	26	● 27	28	29	30		

23.: Høstjevndøgn

Hole Sjømannsmisjon

Hole Sjømannsmisjons 100-årsjubileum ble feiret 21. januar 2007 med festgudstjeneste i Hole kirke og med etterfølgende festkirkekaffe i Hole herredshus. Her ser vi medlemmene samlet i anledning dagen.
Fra venstre: Ann Kristin Frivold, Kjellaug Hafnor, Marit Rudstaden, Jorunn Reinsnos, formann Grete Hafnor, prest Torunn Aschim, Solbjørg Koksrud, Randi Guldal. *Foto: Hole sjømannsmisjons møtebok.*

Hole Sjømannsmisjon ble stiftet 17. januar 1907. Referatbøkene er bevart, og der kan vi lese om bestemmelser helt fra starten. Foreningen har «til formaal at støtte arbeidet til Guds rikes fremme blant skandinaviske sjømænd i fremmede havne». Hvert medlem skulle bidra med 50 øre pr. år, og det skal være minst 4 møter eller fester i året. Møtene blir holdt i hjemmene, og fast post på programmet er andakt, salmesang, høytlesning fra sjømannsmisjonens blad «Bud og hilsen» og kaffe med tilbehør.

Foreningens formål har vært å samle inn penger og julegaver til sjømannskirkene i utlandet. Julepakkene har speiderne bidratt med, og det var bestandig spennende om noen fikk "takkebrev" etter jul. Utviklingen har gått slik at det stadig blir færre på båtene som kan lese eller skrive norsk, derfor blir det mindre av dette. Den norske sjømannsmisjon har i dag endret navn til *Norsk kirke i utlandet*. Av formenn i foreningen kan nevnes Unni Berge, Grete Hafnor og dagens formann, Marit Rudstaden.

Oktober 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
39						1	2
40	3	◐ 4	5	6	7	8	9
41	10	11	○ 12	13	14	15	16
42	17	18	19	◑ 20	21	22	23
43	24	25	● 26	27	28	29	30
44	31						

30.: Sommertid slutt

HOLE BONDEKVINNELAG

Hole Bondekvinnelag ble stiftet 28. august 1928 etter initiativ av styret i Hole Landbrukslag. Laget blir dermed 83 år i 2011. Det konstituerende møtet fikk 34 medlemmer, og det første styret besto av: Gunvor Fjeldstad - formann, Johanne Bihli - nestformann, Ingeborg Rytterager - kasserer og Lise Bjella - sekretær.

Medlemstallet økte raskt, og i 1931 var det 60 medlemmer. De første møtene ble holdt i leid lokale, siden i private hjem. I 1938 ble 10-årsjubileet feiret med fest på Røysehall, og Olga Bjoner fortalte fra en Europa-tur. I 1939 strikka bondekvinnene votter og sokker som ble sendt til nøytraliseringsvaktene som hadde en kald og utfordrende jobb i en vanskelig tid. I krigsårene var det liten aktivitet i laget.

I 1948 var Fellesvaskeriet i Hønefoss klar til bruk, og skjønt det var en del skepsis til maskinvask av tøy, fikk vaskeriet støtte fra bondekvinnene i Hole.

I 1949 kom husmorvikaren til bygda, og også her hadde bondekvinnene vært pådrivere. Samme år kom også husmorgymnastikken i gang, og i 1953 arrangerte laget sammen med Hole Landbrukslag en konkurranse i håndmelking. Holejenta Aslaug Berg ble for øvrig norgesmester i håndmelking samme år.

Vevkurs på Frøysu (Frøshaug) 1938
1. rekke fra venstre: Ingeborg Bjerke Gaardløs, Ingrid Frøhaug Lehne, Ruth Sand Moe, Astrid Lundh Langerud, Ninni Søhol Eriksen, vevlærer Mari Torstveit.
2. rekke fra venstre: Karen Sørensen, Marie Moe, Gunhild Dæhli Myhre, Bertha Ullern Nicolaisen (husvert), Elise Clementine Kiær, Bjørg Bratli Landfald.
Bilde fra Hole Bondekvinnelags jubileumshefte 1978.

Mye kursvirksomhet. Det har vært mye kursvirksomhet i laget. I 1932 holdt lærerinne Helga Fjeld sykurs med vekt på å reparere gammelt tøy. Videre har det vært kurs i plantefarging, veving, spinning, rosemaling, stell av bilen osv. Bondekvinnelaget har opp gjennom åra støttet andre lag og gitt gaver. Bønsnes kirke har f.eks. fått fire brudestoler, døpefat i messing og et 11 meter langt vevd gulvteppe. I 2002 ble navnet endret til

Hole Bygdekvinnelag

Med det nye navnet ønsker laget å fortelle at alle kvinner som er interessert i Holebygdas ve og vel er velkomne som medlemmer i Hole Bygdekvinnelag. *Skrevet av Inger Ullern, Røyse.*

November 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
44		1	◐ 2	3	4	5	6
45	7	8	9	○ 10	11	12	13
46	14	15	16	17	◑ 18	19	20
47	21	22	23	24	● 25	26	27
48	28	29	30				

Hole Sanitetsforening

Hole sanitetsforenings 50-årsjubileum som ble feiret på Hundstadtunet 10. mai 1994. Foran fra venstre: Marie Louise Skard, Maja Ruud og Lina Hammersbøen. Disse tre var med fra starten. Bak fra venstre: Solveig Vadstein, Ruth Fossum. *Bildet er utlånt fra Hundstad-tunet på Røyse.*

Hole Sanitetsforening ble stiftet 6. september 1940, etter initiativ fra Hønefoss Sanitetsforening. Stiftelsesmøtet ble holdt på Soria Moria som var Hønefoss Sanitetsforenings feriested ved Svensrud på Røyse. Tolv kvinner fra Hole møtte fram, og foreningens første formann ble Signe Landmark (prestefrue). Sekretær ble Klara Albertsen, og blant styremedlemmene var Marie Louise Skard (1915-2005) som ble en av foreningens ildsjeler så lenge hun levde.

De første årene gikk arbeidet ut på å bekjempe sykdommer - i første rekke tuberkulose. Arbeidet for bedre kosthold og bedre sanitære forhold var viktig. Foreningen hadde også en del utstyr som kunne lånes ved sykdom og fødsler.

Etter hvert har arbeidet gått ut på å skape hygge for folk i bygda. Hundstadtunet eldre-senter, innviet 1988, har tre pene omsorgsboliger som utleies i samarbeid med kommunen. Hundstadtunet har også rom som kan leies til møter og selskaper, og der det er hyggetreff annenhver torsdag med matservering, utlodning og fotpleie for dem som ønsker det.

Inntekter fikk foreningen før ved å arrangere underholdningskvelder og julemesser, nå er det kakelotteri og basar ved innganger i forretninger på Vik og Sundvollen.

En populær tradisjon som fortsatt holdes i hevd, er turen som hvert år arrangeres 3. august, på kong Haakon VIIs fødselsdag. *Tekst ved nåværende styre.*

Desember 2011

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
48				1	◐ 2	3	4
49	5	6	7	8	9	○ 10	11
50	12	13	14	15	16	17	◑ 18
51	19	20	21	22	23	● 24	25
52	26	27	28	29	30	31	

22.: Vintersolverv 25.: 1. juledag 26.: 2. juledag

ETTERSKRIFT

«Kalendermakerne» har hatt et luksusproblem – det har ikke blitt plass til alle kvinneforeninger i Hole! At foreninger er utelatt kan skyldes mangel på bilde og mangel på opplysninger om foreningen. Vi skal her nevne noen foreninger vi kjenner til.

Det er synd at **Årnesfjerdingen kvinneforening** ikke kom med. Den ble stiftet i 1879 og feiret 75-årsjubileum på Løken skole i 1954 med fru Elvigen som formann. **MOLTA** burde også vært nevnt. Det var en forening der de fem lærerinnene i bygda møttes for å løse felles problemer. Navnet MOLTA blei lagd av den første bokstaven i fornavnet på medlemmene:
Maggi Jørgensen, Oline Tvergrov, Lina Hammersbøen, Therese Hundstad og Alice Fekjær.

Det er også synd at **Den gode hjelper** i Hårumgrenda måtte utelates. Heller ikke blei det plass til Solveig Modalens fortelling om hvordan hennes mor, Margrethe Hurum, sparte mjøl-merker under krigen. Hun fikk ekstra tildeling på grunn av en nyfødt sønn, men bakemjølet blei brukt til fint brød som skulle serveres når bestemor, Ragna Hurum, hadde finnemisjon.

Det er mange som har noe å fortelle, og til dem må vi si: FORTELL!
Og hvis noen lurer på noe, er oppfordringen: SPØR!

Vi har nå omtalt i alt 17 kvinneforeninger, og bare 3 av disse er aktive i dag. Det er:

Sanitetsforeningen, Bygdekvinnelaget og Sjømannsmisjonen.

Til alle som har bidratt med bilder og informasjon om kvinneforeninger i Hole:

TUSEN TAKK

☺☺☺☺☺

Tekst til forsidebilde:

Bønsnes Kvinneforening ble stiftet en gang mot slutten av 1800-tallet, og er dermed blant de eldste kvinneforeninger i Hole. Medlemmene kom i hovedsak fra gårder i Bønsnesfjerdingen. På den tiden kunne bare menn være ledere av kvinneforeninger, derfor er klokker Frøhaug og pastor Møller med på bildet. Foreningen hadde møter 1 gang i måneden, og møtene begynte og sluttet med salmesang. Program ellers var servering av smørbrød og kaker, opplesning og utlodning. Overskuddet ble brukt til noe veldedig - særlig gaver til Bønsnes kirke. Foreningen eksisterte fram til 1990-tallet. *Fortalt av Elsa Ullern og Gerda Hove, Røyse.*

Støtt kulturarbeidet i Hole.
Bli medlem i

Hole historielag

Postboks 109, 3529 Røyse

Hole historielag har tidligere gitt ut følgende kalendre:

1997: Gamle setre på Krokskogen
1998: Funn fra fortiden
1999: Gamle skoler og skoleklasser i Hole
2000: Hole gjennom 1000 år
2001: Kvinneliv i Hole
2002: Menn og yrker i eldre tid
2003: Båttrafikk på Tyrifjorden
2004: Fiske i Steinsfjorden
2005: Hole i 1905
2006: Til villmarken går min lengsel
2007: Eventyrgården Mo
2008: Gamle butikker i Hole
2009: Gamle gårdstun inspirerer kunstnere
2010: Leiker og rampestreker i gamle dager

Kalendermakerne har vært
Vesla Fjeldstad og Margit Harsson
Kalendariet: Hans Viktil
Alle bildene er skannet og registrert i Hole bygdearkiv

Produksjon: Kolltopp Forlag